

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ

ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΜΕΣΗΣ

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Β΄

Ταχ. Δ/ση : Καρ. Σερβίας 10

Ταχ. Κώδικας : 101 84 Αθήνα

Πληροφορίες : Ε. Καπούτσου

Τηλέφωνο : 210 – 3375312

Fax : 210 – 3375001

E-Mail : d12.b@yo.syzefxis.gov.gr

Url : www.aade.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΑΔΑ: Ψ6Π046ΜΠ3Ζ-ΥΧΕ

Αθήνα, 17 Σεπτεμβρίου 2018

Αριθ. Πρωτ.: ΔΕΑΦ 1136426 ΕΞ 2018

ΠΡΟΣ: Ως Π.Δ.

ΘΕΜΑ: Διευκρινίσεις σχετικά με τη μη επιβολή τέλους επιτηδεύματος στους Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας για τα πέντε (5) έτη από την πρώτη έναρξη εργασιών τους.

Αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 31 του ν.3986/2011, οι επιτηδευματίες και οι ασκούντες ελευθέριο επάγγελμα, εφόσον τηρούν βιβλία Β΄ ή Γ΄ κατηγορίας του Κ.Β.Σ. (νυν τήρηση αρχείων με το απλογραφικό ή διπλογραφικό σύστημα), υποχρεούνται σε καταβολή ετήσιου τέλους επιτηδεύματος, το οποίο ορίζεται για τα νομικά πρόσωπα σε οκτακόσια (800) ή χίλια (1000) ευρώ, κατά περίπτωση, ανάλογα με τον πληθυσμό της πόλης στην οποία ασκείται η εμπορική επιχείρηση. Τα ως άνω ποσά επιβάλλονται για τα οικονομικά έτη 2013 και επόμενα.
2. Περαιτέρω, με τις διατάξεις του τελευταίου εδαφίου της παρ. 3 του ίδιου πιο πάνω άρθρου και νόμου, όπως προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 73 του ν.4430/2016, ορίζεται ότι από τις υποχρεώσεις καταβολής του τέλους εξαιρούνται οι Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας με τη μορφή Κοινωνικής Συνεταιριστικής Επιχείρησης ή

Συνεταιρισμού Εργαζομένων, εφόσον δεν έχουν παρέλθει πέντε (5) έτη από την πρώτη έναρξη εργασιών τους.

Οι ως άνω διατάξεις ισχύουν, σύμφωνα με το άρθρο 75 του ν.4430/2016, από τη δημοσίευση του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ήτοι από 31.10.2016.

3. Με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν.4430/2016 ορίζεται ότι «Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας» είναι α) Οι Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις του άρθρου 14, β) οι Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε.) που διέπονται από το άρθρο 12 του ν.2716/1999, συμπληρωματικά από τις διατάξεις του ν.1667/1986, του άρθρου 12 του ν.3842/2010 και του παρόντος νόμου, γ) οι Συνεταιρισμοί Εργαζομένων, που συστήνονται με το άρθρο 24, δ) οποιοδήποτε άλλο μη μονοπρόσωπο νομικό πρόσωπο, εφόσον έχει αποκτήσει νομική προσωπικότητα, όπως ιδίως αγροτικοί συνεταιρισμοί του ν. 4384/2016, αστικοί συνεταιρισμοί του ν.1667/1986, αστικές εταιρείες των άρθρων 741 επ. του Α.Κ., εφόσον σωρευτικά συντρέχουν οι ρητά οριζόμενες στις ίδιες διατάξεις προϋποθέσεις.

Επίσης, με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν.4430/2016 ορίζεται ότι Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (εφεξής «Μητρώο») είναι η βάση δεδομένων που τηρείται σε ηλεκτρονική μορφή από το Τμήμα Μητρώου Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, στην οποία εγγράφονται οι Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας.

Περαιτέρω με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 14 του ίδιου πιο πάνω νόμου ορίζεται ότι ανάλογα με τον ειδικότερο σκοπό τους, οι Κοιν.Σ.Επ. διακρίνονται στις εξής κατηγορίες: α) Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης, οι οποίες διακρίνονται σε δύο υποκατηγορίες: αα) Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ευάλωτων Ομάδων, αβ) Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης Ειδικών Ομάδων, και β) Κοιν.Σ.Επ. Συλλογικής και Κοινωνικής ωφέλειας, ενώ με την υποπερ. αγ' της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 14 ορίζεται ότι οι Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε.) του άρθρου 12 του ν.2716/1999, θεωρούνται αυτοδικαίως Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις Ένταξης.

4. Κατόπιν των ανωτέρω διευκρινίζονται τα ακόλουθα:

α) Οι σχετικές διατάξεις για την εξαίρεση από την επιβολή του τέλους επιτηδεύματος των Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας υπό τις ρητώς οριζόμενες μορφές ισχύουν από 31.10.2016, ήτοι για φορολογικά έτη 2016 και επόμενα. Η εξαίρεση για το εν λόγω φορολογικό έτος αφορά στο συνολικό ποσό του τέλους επιτηδεύματος χωρίς να γίνεται

αναλογική μείωσή του με βάση τους μήνες του φορολογικού έτους 2016 για τους οποίους ήταν σε ισχύ η σχετική διάταξη.

β) Στους Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας που εξαιρούνται από την επιβολή τέλους επιτηδεύματος εφόσον δεν έχουν παρέλθει πέντε (5) έτη από την πρώτη έναρξη εργασιών τους περιλαμβάνονται, εκτός από τις Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις που περιγράφονται στο άρθρο 14 του ν.4430/2016 και τους Συνεταιρισμούς Εργαζομένων που περιγράφονται στο άρθρο 24 του ίδιου νόμου, και οι Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης του άρθρου 12 του ν.2716/1999, καθόσον με τις διατάξεις του άρθρου 14 του ν.4430/2016 ορίζεται ρητά ότι οι εν λόγω Συνεταιρισμοί θεωρούνται αυτοδικαίως Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις Ένταξης.

γ) Η εξαίρεση από το τέλος επιτηδεύματος καταλαμβάνει τους φορείς με τις πιο πάνω μορφές που είναι εγγεγραμμένοι στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας του ν.4430/2016, ενώ ειδικά για το φορολογικό έτος 2016 η εν λόγω εξαίρεση καταλαμβάνει φορείς με τη μορφή Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων και Συνεταιρισμών Εργαζομένων που ήταν εγγεγραμμένοι στο Γενικό Μητρώο Κοινωνικής Οικονομίας του ν.4019/2011 και εξακολουθούσαν να είναι εγγεγραμμένοι, από την έναρξη ισχύος του ν.4430/2016, ήτοι από 31.10.2016 και μετά, και στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας, καθόσον νέοι φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας δεν είχαν πιστοποιηθεί εντός του 2016 στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας του ν.4430/2016 (σχετ. το αριθ. πρωτ.1402/Δ5.35/2.2.2017 έγγραφο του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης). Προκειμένου για τη διαγραφή του τέλους επιτηδεύματος που βεβαιώθηκε στους ως άνω φορείς για το φορολογικό έτος 2016 απαιτείται η προσκόμιση στη Δ.Ο.Υ. της βεβαίωσης του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που αναφέρεται στην περ. κζ' της παρ. 3 του Κεφαλαίου Α' της ΠΟΛ. 1030/2017 απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. για τον τύπο και το περιεχόμενο των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων φορολογικού έτους 2016.

δ) Η χρονική περίοδος των πέντε (5) ετών ξεκινάει από την ημερομηνία πρώτης έναρξης των εν λόγω προσώπων και για το φορολογικό έτος 2016 είναι αυτά που έκαναν έναρξη μετά την 31.10.2011. Ως ημερομηνία πρώτης έναρξης των Κοινωνικών Συνεταιρισμών Περιορισμένης Ευθύνης του άρθρου 12 του ν.2716/1999 θεωρείται η ημερομηνία της αρχικής έναρξής τους, ανεξάρτητα από τη μεταγενέστερη εγγραφή τους στο Γενικό Μητρώο

Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας ως Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων Ένταξης.

**Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ Α.Α.Δ.Ε.
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΙΤΣΙΛΗΣ**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ:

I. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. Δ.Ο.Υ. ΓΛΥΦΑΔΑΣ, Γούναρη 227, Τ.Κ. 166 74 Γλυφάδα
2. Δ.Ο.Υ. ΠΑΛΑΙΟΥ ΦΑΛΗΡΟΥ, Αλκυόνης 19, Τ.Κ. 175 10 Παλαιό Φάληρο
3. Αποδέκτες Πίνακα Γ΄ (εκτός του αριθμού 2 αυτού)
4. Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
5. Διεύθυνση Υποστήριξης Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών – Τμήμα Ε΄
(με την παράκληση να αναρτηθεί στην Ηλεκτρονική Βιβλιοθήκη)

II. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ «ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ», Σπάρτης 21, Τ.Κ. 174 56 Άλιμος
2. Αποδέκτες Πινάκων Η΄ και Ι΄,
3. Γραφείο κ. Υπουργού Οικονομικών
4. Γραφείο κας Υφυπουργού Οικονομικών
5. Περιοδικό «ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ»

III. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο κ. Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε.
2. Γραφεία κ. Γενικών Δ/ντών
3. Δ/νση Νομικής Υποστήριξης της Α.Α.Δ.Ε.
4. Αυτοτελές Τμήμα Συντονισμού Μεταρρυθμιστικών Δράσεων και Επικοινωνίας
5. Διεύθυνση Εφαρμογής Άμεσης Φορολογίας